

Valvira

Sosiaali- ja terveysalan
lupa- ja valvontavirasto

Liite

1 (1)

Dnro V/29593/2024

3.7.2024

Tiivistelmä Valviran lausunnosta 3.7.2024 (Dnro V/29593/2024)

On todennäköistä, että ehdotettujen hoitoon pääsyn enimmäisaikojen muutosten voimaantulon jälkeen yli 23-vuotiaat pääsevät hitaammin hoitoon, millä on erilaisia negatiivisia vaikutuksia heidän terveyteensä ja elämänlaatuunsa. Oikea-aikainen hoitoon pääsy on merkittävä hoidon vaikuttavuuteen liittyvä seikka, ja enimmäisajat ovat nopeuttaneet hoitoon pääsyä ja näin ollen hoidon laatua. Valvira esittää harkittavaksi, voisiko enimmäisaikoja pidentää vähemmän kuin on ehdotettu.

Perusterveydenhuollon enimmäisaikojen tiukennukset tulivat voimaan alle vuosi sitten. Tiukennusten lisäksi käyttöön tuli useita uusia seurattavia enimmäisaikoja. Tiukennusten noudattamisen valvonnassa on ollut haasteita siksi, että valvontaviranomaisella ei ole ollut käytettävissään ajantasaisia ja oikeita tietoja. Tilastoviranomaisena toimivan Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) on tullut tehdä tiukentuneista ja uusista enimmäisajoista uusia määrittelyjä, joiden käyttöönotto palvelunjärjestäjien tietojärjestelmissä on vienyt aikaa. Ehdotetut muutokset edellyttävät todennäköisesti jälleen lisämäärittelyjä.

Luonnoksessa tulisi arvioida tarkemmin, miten ehdotetut muutokset vaikuttavat päivystysten toimintaan.

Hoitoon pääsyn enimmäisaikojen pidentämisen kielteisten vaikutusten hyväksyttävyyttä ei tule perustella sillä, että matalassa sosioekonomisessa asemassa olevilla, jotka ovat usein muutenkin haavoittuvimmassa asemassa olevia ja joiden pääasiallinen tai ainoa hoitopaikka on julkinen perusterveydenhuolto, on esteitä, joiden vuoksi he eivät kuitenkaan käytä heille kuuluvia terveystalvueluita. Tällaisia esteitä tulisi päinvastoin purkaa kaikin mahdollisin keinoin.

On myönteistä, että terveydenhuollossa laadittavien todistusten tai lausuntojen saamiseen soveltuu myös jatkossa enimmäisaika, joka on pääsäännön mukainen kolme kuukautta.

Luonnoksessa korostetaan digi- ja muiden etäpalveluiden mahdollisuuksia sote-palveluiden kehittämisessä. Kuitenkin vain tietynlaiset sote-palvelut sopivat toteutettavaksi etäyhteyksin. Palvelu ei sovellu etäpalveluksi esimerkiksi, jos hoidon tarpeen arviointi edellyttää potilaan fyysistä tutkimista tai jos arvioidaan hänen itsemääräämisoikeutensa rajoittamista.